

Ο Πρεσβύτες Ζαχαρίας, πατέρας του Βαπτιστή Ιωάννη

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

... Αυτή τη μακαριότητα υποσχέθηκε ο Θεός να τη δώσει στον άνθρωπο. Ανάμεσα σε τέτοιους ανθρώπους διακρινόταν και ο πρεσβύτες και ιερέας Ζαχαρίας, που τα χρόνια του είχαν περάσει και μαζί με τη σωματική παρακμή είχαν φέρει και το θάνατο πιο κοντά του. Αυτός προσευχόταν στο Θεό συχνά και επίμονα — γιατί η γλώσσα του δεν είχε δεθεί — να μη στερηθεί ένα τέτοιο θέαμα, που όλοι το περίμεναν, ούτε να βρει το θάνατο, που ήταν τόσο κοντά στην πόρτα του, πριν να δει το Σωτήρα του Κόσμου. Αυτήν την προσευχή πάντοτε την έκανε ο άγιος αυτός γέροντας στο Θεό, παρακαλώντας τον, τόσο να κάνει ώστε το φως της σωτηρίας να λάμψει γρήγορα, όσο και να του επιτρέψει του ίδιου να δει την ανατολή αυτού του φωτός.

Και για να μην τον αρπάξει ο θάνατος αμέτοχο αυτής της θεωρίας, ακριβώς τη στιγμή που θα έφτανε το πλήρωμα του χρόνου γι' αυτήν, αυτός έκανε αδιάκοπα αυτήν την προσευχή, αλλά περισσότερο τότε που ως ιερέας πρόσφερε στο Θεό τις λατρευτικές του υπηρεσίες, σύμφωνα με το Νόμο. Τον παρακαλούσε λοιπόν η πραγματοποίηση αυτής της υποσχέσεως να γίνει γρήγορα, ώστε όσο το δυνατόν πιο πνευματικά και πιο τέλεια, να λυτρωθούν από το βάρος της αμαρτίας όλοι εκείνοι που μοιράζονταν μαζί του την ιεροσύνη.

Αυτό το έκανε κάθε φορά που στον καιρό της εφημερίας του έμπαινε στα Άγια των Αγίων να προσφέρει θυμίαμα. Εκεί που μια φορά το χρόνο έμπαινε μονάχα ο Αρχιερέας, έχοντας ραντισμένα τα χέρια του με αίμα και δηλώνοντας έτσι τόσο φανερά, με αυτήν την πράξη του, τη θυσία του Σωτήρα μας Χριστού, η οποία θα ήταν η μοναδική και πραγματική θυσία, που την πρόσφερε στο Θεό και πατέρα Του ο ίδιος και σαν Αρχιερέας και σαν θύμα, σαν αμνός που θυσιάστηκε για τη σωτηρία

όλων των ανθρώπων.

Μέσα στα Άγια των Αγίων λοιπόν είχε βρεθεί ο Ζαχαρίας — γιατί ήταν άξιος και είχε τον ιερατικό βαθμό για μια τέτοια υπηρεσία. Καθώς λοιπόν βρισκόταν στο θυσιαστήριο, δέχτηκε μέσα στην επίμονη προσευχή του, την επίσκεψη ουράνιου αγγέλου. Τον είδε να στέκεται δεξιά από το θυσιαστήριο που προσφερόταν το θυμίαμα και να του μιλάει για τον ερχομό του Λόγου του Θεού στη γη, χαρίζοντάς του έτσι την πιο ουράνια και πιο ευχάριστη αγγελία.

Ο Άγγελος που έφερε αυτά τα σπουδαία μηνύματα ήταν ο αρχάγγελος Γαβριήλ. Αυτός και μόνο με το όνομά του φανερώνει τη σημασία που είχαν τα μηνύματα που έφερνε. Γιατί αυτός ήρθε στο θυσιαστήριο να αναγγείλει θαυμαστά γεγονότα, που θα γίνονταν πριν από την εναν-θρώπιση του Θεού, για την οποία και ο ιερέας Ζαχαρίας τόσο επίμονα παρακαλούσε. Αυτόν το Ζαχαρία τον είδε ο άγγελος του Θεού να συγκλονίζεται από το όραμα της παρουσίας του και κατάλαβε ότι όσο πιο πολύ φοβόταν τόσο πιο πολύ κλονιζόταν.

Γιατί λέει το ιερό Ευαγγέλιο: «Ταράχτηκε ο Ζαχαρίας βλέποντας τον άγγελο και έπεσε πάνω του φόβος μεγάλος» (Λουκ. 1, 12). Ο τρόμος του Ζαχαρία φανέρωνε ότι έφτανε ο χρόνος που θα σταματούσε η απόλυτη ισχύς του Νόμου της Παλαιάς Διαθήκης και ότι ήρθε ο καιρός που οι άνθρωποι θα ακολουθούσαν το δρόμο του Ευαγγελίου. Διώχνει λοιπόν το φόβο από το Ζαχαρία και στη συνέχεια του δίνει τα ευχάριστα μηνύ-ματα. Γιατί όσα του είπε δεν προκαλούσαν φόβο αλλά αφοβία και ευχαρίστηση. Τι του είπε·, «Μη φοβάσαι Ζαχαρία, γιατί ο Θεός άκουσε την προσευχή σου» (Λουκ. 1,13). Δηλαδή, δεν του φώναξε μοναχά: Τι φοβάσαι σεβάσμιε γέροντα, τί φοβάσαι τώρα που παίρνεις αυτά που ζητάς; Τι φοβάσαι τώρα που λυτρώνεσαι από το βάρος της νομικής λατρείας;

Γιατί ταραζέσαι τώρα που βλέπεις το φως μετά από τη σκιά; Γιατί μένεις κατάπληκτος τώρα που βλέπεις να εδραιώνονται στη Χάρη του Θεού όσοι κλονίζονταν πριν; Αλλά του είπε: Είναι υπερθαύμαστα αυτά τα μηνύ-ματα που σου φέρνω, δεν εμπνέουν όμως φόβο σε όσους τα ακούνε. Έχω να σου αποκαλύψω μεγάλα μυστήρια, δεν πρέπει όμως να ταραχτείς τώρα ακριβώς που θα τα ακούσεις. Αντίθετα πρέπει να χαρείς και να ευχαριστη-θείς μαζί μου, γιατί αυτά από τη φύση τους είναι πρόξενα χαράς και ευφροσύνης. Η λύτρωση των ανθρώπων βρί-σκεται πια κοντά τους.

...

«Η γυναίκα σου η Ελισάβετ, θα σου γεννήσει γιο και θα τον ονομάσεις Ιωάννη. Και θα δοκι-μάσεις, χαρά και αγαλλίαση και πολλοί θα χαρούν για τη γέννησή του. Αυτός θα αναδειχτεί μεγάλος ενώπιον του Κυρίου και δεν θα πιει κρασί και οινοπνευματώδη ποτά, και θα γεμίσει από Άγιο Πνεύμα, από τον καιρό ακόμα που

θα βρίσκεται στην κοιλιά της μάνας του. Και πολλούς από τους απογόνους του Ισραήλ, που έχουν απομακρυν-θεί από το Θεό, θα τους επαναφέρει με τη μετάνοια στον Κύριο και Θεό τους, που έγινε για χάρη τους άνθρωπος. Και αυτός θα προπορευτεί πριν από Αυτόν με το πνεύμα και τη δύναμη του προφήτη Ηλία, για να ξαναγυρίσει στα παιδιά τις καρδιές των πατέρων τους και να ξαναφέρει στους απειθείς το φρόνημα που έχουν οι δίκαιοι. Και να ετοιμάσει όλους αυτούς που είχαν καλή προαίρεση ώστε να δεχτούν τον Κύριο» (Λουκ, 1,13-18).

...

Γιατί πώς θα μπορούσε ποτέ να μην πειστεί στα χαρμόсуνα αυτά μηνύματα ο σεβάσμιος αυτός γέροντας και ιερέας, που όχι μόνο πίστευε στο Νόμο, αλλά δίδασκε και τους άλλους – αυτός που ακόμη ανήκε σε κείνους οι οποίοι περίμεναν το Μεσσία για να παρηγορήσει και να σώσει τον Ισραηλιτικό λαό και προσευχόταν επίμονα για τον ερχομό Του – αν δεν προτύπωνε και δεν συμβόλιζε ο ίδιος τη δυσπιστία όλων εκείνων, που στηριγμένοι στο Μωσαϊκό Νόμο, θα έμεναν έξω από τη πίστη στο Χριστό; Αφού λοιπόν είδε τον άγιο άγγελο να στέκεται πλάι στο άγιο θυσιαστήριο και από εκεί να του λέει όσα του μήνυσε, γιατί δεν δέχτηκε με απλή πίστη όσα άκουσε και γιατί δεν έδειξε μια τέτοια πίστη, όπως σε ανάλογη περίπτωση έδειξε ο Αβραάμ και η Σάρρα;

Image not found or type unknown

...

Εάν πάλι ο Ζαχαρίας νόμιζε ότι η φωνή που του μιλούσε ήταν εχθρική και ενάντια προς το Θεό, δεν υπήρχε λόγος να ζητήσει διαβεβαίωση και επεξηγήσεις και να πει: «Πώς θα πειστώ γι' αυτό»; Ήξερε πολύ καλά ότι ο διάβολος είναι ψεύτης από τη φύση του και δεν ξέρει ποτέ να λέει την αλήθεια. Αφού λοιπόν θα ήταν ψεύτικα τα πρώτα λόγια του και θα ήταν απατηλή η εμφάνισή του, δεν θα είχε καμιά δυσκολία να πει ψέματα και στη συνέχεια.

Έτσι θα κατόρθωνε να αποπλανήσει και να παρασύρει σε μεγαλύτερα ψέματα και σε φρικτότερες απάτες αυτόν που θα τον είχε ξεγελάσει με τα πρώτα του ψέματα. Αλλά δεν ήταν τόσο άμυαλος ο Ζαχαρίας, αυτός που θα γινόταν πατέρας του μεγάλου Ιωάννη. Αλίμονο! Ποτέ δεν θα μπορούσε από άμυαλο πατέρα να γεννηθεί αυτός ο τόσο γλυκός καρπός, ο Ιωάννης, ο οποίος τρεφόταν με μέλι, θέλοντας να

σημάνει ότι γι' αυτούς που αγαπούν την ανώτερη και πνευματική ζωή, είναι πολύ ευχάριστος και γλυ-κός όποιος τους προσκαλεί και τους προτρέπει να τον μιμηθούν στη δική του ζωή, που την τρέφει και τη γλυκαί-νει ο Θεός.

Όπως νομίζω λοιπόν και όπως είπα, ο σεβά-σμιος γέροντας Ζαχαρίας έπεσε σε έκσταση, όπως άλλοτε ο Ισαάκ, για να προτυπώσει έτσι την κατάργηση του Νόμου, με τον ερχομό του Χριστού και τη δυσκολία να δεχτούν το Χριστό όσοι τυφλά μένουν στα διατάγματα του Νόμου. Ακόμα γιατί έπρεπε να προαναγγείλει και να φανερώσει ότι τα έθνη θα δεχτούν τη βροντερή φωνή του Ευαγγελίου, που θα ακουστεί σε όλα τα πέρατα της γης και θα φέρει τη Χάρη του Θεού στους ανθρώπους.

Ο μεγάλος λοιπόν αυτός ιερέας μέσα βαθιά στη ψυχή του δυσπίστησε μυστικά και πιο μυστικά χάνει τη φωνή του, για να φανερώσει με τον τρόπο αυτό πόσο παράλογη θα είναι η δυσπιστία των Ιουδαίων. Και μπο-ρούμε να πούμε ότι ο Ιωάννης, ο Πρόδρομος του Θεού Λόγου, γεννιέται από το Ζαχαρία και είναι κληρονόμος των αρετών του πατέρα του. Αυτό φανερώνεται και από εκείνα τα θεϊκά λόγια, που αργότερα είπε ο ίδιος ο Χρι-στός, δηλαδή ότι «κάθε δέντρο γνωρίζεται από τον καρπό του, γιατί δεν μπορεί ένα άχρηστο και σάπιο δέντρο να φέρει καλούς καρπούς» (Ματθ. 7,18). Και θα μπορούσα να πω ότι όποιος δεν θελήσει να δώσει ένα τέτοιο νόημα στη δυσπιστία του σεβάσμιου γέροντα Ζαχαρία, θα αποδειχτεί ότι είναι κατά την αρετή πολύ πιο μικρός από την Ελισά-βετ.

...

Ο Ζαχαρίας ετοιμάστηκε από το Θεό και στάθηκε στα χέρια του Θεού ένα τέλειο και κατάλληλο όργανο. Αυτό το φανερώνει όχι μόνο το γεγονός ότι στάλθηκε στο Ζαχα-ρία ο ίδιος άγγελος που αξιώθηκε να διακονήσει το μυστή-ριο του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου και είχε το ιερό προ-νόμιο να του αναγγείλει τη γέννηση του Ιωάννη, που θα ήταν συγγενής του Κυρίου, αλλά το επιβεβαιώνουν και αυτά που ο ίδιος ο Ζαχαρίας είπε προφητικά για το Χριστό, με την ωδή που έψαλε, όταν γεννήθηκε ο Ιωάννης. [...]

Ακόμη το πνευματικό ανάστημα του Ζαχαρία φανερώνεται απ' αυτά που ο ίδιος προφήτεψε για το παιδί του λέγοντας: «Και συ παιδί μου, θα ονομαστείς προφήτης του Υψίστου. Γιατί θα προηγηθείς πριν από τον Κύριο, για να ετοιμάσεις στις καρ-διές των ανθρώπων τους δρόμους Του, για να κάνεις γνω-στή στο λαό Του τη σωτηρία που θα έρθει με τη συγχώρεση των αμαρτιών τους, χάρη στο μεγάλο έλεος του Θεού μας» (Λουκ. 1,76-78). Και αυτά όλα δεν τα είπε από την καρδιά του, με τις δικές του δηλαδή δυνάμεις, αλλά γέμισε από Άγιο Πνεύμα. Αυτό είναι γραμμένο στα ιερά Ευαγγέλια που λένε γι' αυτόν: «Και ο Ζαχαρίας, ο πατέ-ρας

του, πληρώθηκε με Άγιο Πνεύμα και είπε αυτά τα προφητικά λόγια» (Λουκ. 1,67). Είναι λοιπόν φανερό πως δεν θα μπορούσε ο Ζαχαρίας να πληρωθεί με Άγιο Πνεύμα, εάν δεν ήταν αξιόπιστος και δεκτικός του Αγίου Πνεύματος. Ούτε θα γινόταν πατέρας του Ιωάννη, αν δεν ήταν άξιος για μια τέτοια τιμή.

(«Το θεϊκό λυχνάρι, ο Τίμιος Πρόδρομος», εκδ. Ετοιμασία, Ι.Μ. Τιμίου Προδρόμου-Καρέας 1984, σ.263-353, αποσπάσματα)